

Təbib

Təsisçi: Azərbaycan Tibb Universiteti

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır.

№ 17 (1635) 15 oktyabr 2016 - cı il

Qiyməti 50 qəpik

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Nəvaz Şərif ilə məhdud tərkibdə görüşü olub

Oktyabrın 14-də rəsmi qarşılama mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Nəvaz Şərif ilə məhdud tərkibdə görüşü olub.

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV:
– Bu gün bizim üçün vacib gündür. Bizim əlaqələrimiz yüksək səviyyədədir və əminəm ki, bu görüş əlaqələrimizi daha da gücləndirmək baxımından uğurlu olacaq. Biz bir çox sahələrdə əməkdaşlıq edirik. Bu gün həyata keçirilmiş işlərə bir daha nəzər salmaq və gələcəklə bağlı planlar qurmaq üçün yaxşı fürsətdir. Sizi qəbul etməkdən çox məmnunam. Ümidvaram ki, ölkəmizə səfəriniz səmərəli keçəcək.

Pakistanın Baş naziri Nəvaz ŞƏRİF dedi:

– Təşəkkür edirəm, cənab Prezident. Burada olmaq bizim üçün şərəfdir. Çox gözəl Bakı şəhərinə səmimi dəvətinizə və qonaqpərvərliyinizə görə Sizə minnətdaram. Şəhərinizə heyran qalmışam. Hər yerdə Sizin şəhərin gözəlliyindən çox danışılır.

Mən bir dəfə 1998-ci ildə yolüstü Bakıda olmuşam. Bu, mənim ondan sonra bu şəhərə ilk səfərimdir. Gözəl Bakı şəhərində olmaqdan məmnunam. Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən və mənim gördüyüm ən təmiz şəhərlərdən biridir. Mən bir daha burada olmağıma şadam.

Prezident İlham ƏLİYEV: Təşəkkür edirəm. Xoş sözlərinizə görə minnətdaram.

AZƏRTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı ikitərəfli münasibətlər və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

BU SAYIMIZDA

Memorial Xəstəxanalar Qrupu arasında əməkdaşlıq genişləndiriləcək 2

Türkiyənin ortopediya və travmatologiya üzrə mütəxəssisləri Azərbaycan Tibb Universitetində 2

ATU-ya yeni qəbul olmuş rezidentlərlə görüş 4

Azərbaycanlı mütəxəssislərin təklifləri "Codex Alimentarius" iclasının yekun sənədinə daxil edilib 5

Azərbaycan-Türkiyə I Beynəlxalq Məhkəmə Tibbi Ekspertiza və Patologiya Konqresi keçirilib 2

Pediatri-endokrinoloqun xəstə təhlili ilə bağlı görüşü olub 3

MEDEA layihəsinin növbəti informasiya günü keçirildi

Cənubi Koreyanın professorları Azərbaycan Tibb Universitetində olublar 3

II Azərbaycan-Türkiyə ortaq hepatoloji kursu keçirilib 5

Memorial Xəstəxanalar Qrupu arasında əməkdaşlıq genişləndiriləcək

Türk həkimlərinin keçirdiyi nadir əməliyyatlar ATU-da translyasiya olunacaq

Azərbaycan Tibb Universiteti (ATU) Memorial Xəstəxanalar Qrupu ilə əməkdaşlığı genişləndirmək niyyətindədir. Yaxın gələcəkdə iki müəssisə arasında müştərək tədbirlər, birgə əməliyyatlar, seminar və elmi konfransların keçirilməsi planlaşdırılır. Bu haqda ilkin razılıq Memorial Xəstəxanalar Qrupunun baş direktoru Uğur Genç ilə ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli arasındakı görüş zamanı əldə olunub.

Görüş zamanı professor Gəray Gəraybəyli ATU ilə Memorial Xəstəxanalar Qrupu arasında uzun illərdə əməkdaşlığın mövcud olduğunu vurğulayıb. Rektor bildirib ki, indiyədək bir çox sahələrdə birgə tədbirlər təşkil olunub: "Lakin adətən, bu tədbirlər tibbin əsas istiqamətləri – ginekologiya, endokrinologiya, cərrahiyyə

ilə bağlı olub. Biz digər önəmli sahələr – pediatriya, oftalmologiya, psixiatriya, nevrologiyaya da diqqət ayırmaq istərdik".

Professor G. Gəraybəylinin sözlərinə görə, indiyədək azərbaycanlı gənc həkimlərin Türkiyədə təcrübə, prakti-

ki kurslar keçməsi ilə bağlı problem olmayıb. Həmçinin, rezidentura pilləsində çalışan həkimlər də qonşu ölkədə praktikada ola bilirlər: "Biz isə İstanbul Universitetinin müəllimlərinin ATU-dakı tədris prosesinə cəlb olunması arzusundayıq. Yal-

nız rezidentlər üçün deyil, tələbələrin də biliklərini artırması üçün xüsusi dərslərin keçirilməsi, əməliyyatların canlı yayımla nümayiş olunmasını təşkil etmək istərdik. Simulyasiya otaqlarımızda praktiki vərdişlərin tədrisi ilə bağlı qısamüddətli kursların təşkili tələbələrimizin bacarıqlarını artırması üçün böyük töhfə olardı".

Memorial Xəstəxanalar Qrupunun baş direktoru Uğur Genç qeyd edib ki, Türkiyə tibbində invaziv cərrahiyyə, qaraciyər nəqli, radiologiya, süni mayalanma və digər sahələr üzrə ciddi nailiyyətlər əldə olunub və bu təcrübəni Azərbaycanla paylaşmaq niyyətindədirlər: "Türkiyənin fərqli yerlərində 10 xəstəxanamız var, burada 1000-dən çox yüksək səviyyəli peşəkar həkim işləyir. Biliklərimizi və təcrübələrimizi Azərbaycanla paylaşmağa hər zaman hazırıq".

Qeyd olundu ki, Memorial Xəstəxanalar Qrupuna daxil tibb müəssisələrində hər il yüzlərlə qaraciyər nəqli əməliyyatı həyata keçirilir və onların 92 faizi uğurla nəticələnir. Bu klinikalarda ildə 125 min yataq xəstəsi olur, 60 min əməliyyat aparılır. Yaxın vaxtlarda isə İstanbulda bu şəbəkəyə daxil olan yeni xəstəxana açılacaq.

Söhbət zamanı əməkdaşlığın digər formatları da müzakirə edilib. Türkiyə həkimlərinin ATU-da qısamüddətli kurs keçməsi, onların apardıqları nadir əməliyyatların video translyasiya ilə ATU tələbələri üçün nümayiş etdirilməsi, tələbələrin praktiki biliklərini artırması məqsədilə digər tədbirlərin təşkili ilə bağlı ilkin razılıq əldə olunub.

Görüşdə ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru Rəhimə Qabulova və beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Nadir Zeynalov da iştirak edib.

Türkiyənin ortopediya və travmatologiya üzrə mütəxəssisləri Azərbaycan Tibb Universitetində

Türkiyənin ortopediya və travmatologiya üzrə mütəxəssislərindən ibarət nümayəndə heyəti Azərbaycan Tibb Universitetində qonaq olub. Səfər zamanı türkiyəli mütəxəssislərin ATU rəhbərliyi ilə görüşü də baş tutub.

Univesitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli ilə görüş zamanı Türkiyənin məşhur Medicabil Klinikasının nümayəndələri özlərinin təmsil etdikləri tibb müəssisəsi haq-

Qonaqlar Tədris Cərrahiyyə Klinikasının ortopediya və travmatologiya şöbələrində olublar, burada xəstələr üçün yaradılan şəraitlə tanış olub-

lar. Onlar klinikada mövcud olan müasir avadanlıq və yüksək ixtisaslı kadrların burada əhaliyə yüksək səviyyəli tibbi xidmət üçün imkan yaratdığını bildirdilər.

Görüşdə rektorun müşaviri Zülfüqar Musabəyov, ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının direktoru, professor Surxay Hədiyev və klinikanın baş həkimi Asiman Həsənov da iştirak ediblər.

Nümayəndə heyətinin tərkibinə professor Ömər Faruk Bilgen Ortopediya və travmatologiya üzrə mütəxəssis, Hayati Aygün-Medicabil Klinikasında onurğa mərkəzinin direktoru, Samet Bilgen – klinikanın beynəlxalq əlaqələr üzrə nümayəndəsi daxil idilər.

qında ətraflı məlumat veriblər və ATU ilə əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını bəyan ediblər.

Əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub. Bu zaman kadr mübadiləsi, tələbələrin həmin klinikada staj keçməsi, türkiyəli həkimlərin iştirakı ilə müştərək tədbirlərin təşkili ilə bağlı təkliflər səsləndirilib.

Rektor Gəray Gəraybəyli universitetin klinikalarındakı şəraitdən geniş söz açdı.

Azərbaycan-Türkiyə I Beynəlxalq Məhkəmə Tibbi Ekspertiza və Patologiya Konqresi keçirilib

Oktyabrın 14-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında Azərbaycan-Türkiyə I Beynəlxalq Məhkəmə Tibbi Ekspertiza və Patologiya Konqresi öz işinə başlayıb.

Azərbaycan və Türkiyənin dövlət himni səsləndirildikdən sonra universitetin elmi işlər üzrə prorektoru Rauf Bəylərov açılış nitqi ilə çıxış edib. O bildirib ki, Türkiyə ilə Azərbaycan arasında qaradəlik və dostluq münasibətlərinin möhkəmlənməsi hər iki ölkənin bütün sahələrdə strateji inkişafının bazasını təşkil edir. Ölkələrimiz arasında hüquq və tibb elmini özündə birləşdirən məhkəmə təbabəti sahəsində əməkdaşlıq da bu inkişafın tərkib hissəsidir.

Azərbaycan və Türkiyənin məhkəmə və patoloji anatomiya üzrə mütəxəssislərinin bu gün bir araya gəlməsi təcrübə mübadiləsi baxımından təqdirəlayiqdir. "Bugünkü konqres ölkələrimiz arasında dostluq münasibətlərinin daha da dərinləşməsinə səbəb olacaq. Ümid edirəm ki, bu konqres gələcəkdə də keçiriləcək", - deyər R. Bəylərov əlavə edib.

Səhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyinin baş direktoru, professor Ədalət Həsənov isə çıxışında ölkəmizdə məhkəmə təbabəti üzrə ilk dəfə keçirilən konqresin tarixi əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb. Qeyd edib

ki, konqresdə məhkəmə təbabəti və patoloji anatomiya dair elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri ilə yanaşı, mütəxəssis mübadiləsi məsələləri də müzakirə olunacaq.

Ədliyyə Nazirliyinin Məhkəmə Ekspertizası Mərkəzinin rəisi Fuad Cavadov Azərbaycan və Türkiyənin məhkəmə tibbi ekspertiza sahəsində əməkdaşlıq əlaqələrindən danışdı. O, Azərbaycanın Ədliyyə Nazirliyi ilə Türkiyənin Daxili İşlər Nazirliyi arasında məhkəmə ekspertizasına dair sazişin imzalanmasını diqqətə çatdırıb.

Sonra Türkiyənin məhkəmə təbabəti üzrə tanınmış mütəxəssisləri Osman Celbiş, Sevil Atasoy və Ahmet Hakan Dinç çıxış edərək konqresin işinə uğurlar arzulayıblar və belə bir əhəmiyyətli tədbirin təşkilində əməyi keçən hər kəsə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Konqres işini panel iclaslarında davam etdirib. Panel iclaslarında türkiyəli və yerli mütəxəssislərin məhkəmə tibbi ekspertiza və patoloji anatomiya dair ən aktual problemlər və bu sahədə tətbiq edilən son metodlarla bağlı məruzələri dinlənəcək, fikir mübadiləsi aparılacaq.

Qeyd edək ki, 3 gün davam edəcək konqresə Türkiyədən 90 nəfər qatılıb. Onların içərisində Türkiyə Səhiyyə Nazirliyinin əməkdaşları, Türkiyə Məhkəmə Tibbi Ekspertiza İnstitutunun direktorları, professorlar iştirak edirlər.

ATU-nun mətbuat xidməti
Fotolar Cənnətali Çingizindir

MEDEA layihəsinin növbəti informasiya günü keçirildi

Azərbaycan Tibb Universitetində Avropa İttifaqının (AI) Erasmus Mundus Proqramının MEDEA layihəsinin növbəti informasiya günü keçirildi.

3 ildir ki, davam edən layihənin sonuncu çağırış sənəd qəbulu artıq başlayıb. Sənədlərin qəbulunun son tarixi 21 oktyabr 2016-cı ildir.

barədə məlumat verdi. O, qeyd etdi ki, ATU-nun ilk dəfə qatıldığı, AI-nin 9 ölkədən 10 universitetini, Avropaya qonşu və tərəfdaş 6 qonşu ölkədən 10 universiteti əhatə edən bu layihə çərçivəsində indiyə qədər ATU-nun 4 tələbəsi, 3 müəllimi, 2 magistri və 1 doktorantı 6-22 ay müddətində mobillik proqramında iştirak edəblər. Sonuncu çağırış yalnız magistratura pilləsində təhsil alan tələbələr və doktorantlar üçün nəzərdə tutulub.

Görüşdə ATU-nun 40-dan artıq magistrant və doktorantı iştirak edib. Görüşün sonunda koordinator onların suallarını cavablandırıb.

Proqramın yerli koordinatoru, Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent Rəhimə Qəbulova layihə

10 oktyabr - Ümumdünya Psixi Sağlamlıq Günüdür

Hər il oktyabrın 10-u Dünya Psixi Sağlamlıq Günü kimi qeyd edilir. Bu gün 1992-ci ildən Ümumdünya Psixi Sağlamlıq Federasiyasının təşəbbüsü ilə BMT-də qeyd olunan beynəlxalq günlər siyahısına daxil edilib. Dünya Səhiyyə Təşkilatının (DST) məlumatına görə, hazırda dünyada 450 milyondan çox insan psixi xəstəlikdən əziyyət çəkir.

DST-nin hesablamalarına görə, fəvqəladə hallarda psixi pozuntu göstəriciləri, bir qayda olaraq 2 dəfə artır. Psixi pozuntular infeksiyon və qeyri-infeksiyon xəstəliklərinin inkişafının risk amillərinə aid edilir. Dünya Psixi Sağlamlıq Günü'nün məqsədi psixi sağlamlıq probleminə yanaşmada dünya əhalisinin məlumatlılığı səviyyəsini yüksəltməkdir. Bu gün psixi sağlamlığın möhkəmləndirilməsi istiqamətində global səviyyədə daha çox açıq müzakirələrə imkan yaradır. Eləcə də psixoloji xəstəliklər, psixi pozğunluğun profilaktikası və müalicə xidmətlərinə sərmayə yatırılmasını stimullaşdırmaq üçün müəyyən tədbirlər görülür.

Psixi pozuntudan əziyyət çəkən vətəndaşların

hüquq və azadlıqlarının qorunması Azərbaycanda da prioritetdir. Hazırda ölkəmizdə psixiatrik yardım 2001-ci il sentyabrın 3-də qəbul olunmuş "Psixiatrik yardım haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir. İctimai səhiyyənin vacib vəzifələrindən biri olan psixi sağlamlığın qorunması istiqamətində Azərbaycanda müxtəlif tədbirlər keçirilir.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, Azərbaycanda 2015-ci ildə ilk dəfə qoyulan diaqnozla qeydə alınan psixi xəstələrin sayı cəmi 5 min 107 nəfər olub. Ötən il müalicə-profilaktika müəssisələrində qeydiyyatda olan psixi xəstələrin sayı isə 96 min 79 nəfər təşkil edib.

Pediatr-endokrinoloqun xəstə təhlili ilə bağlı görüşü keçirilib

Oktyabrın 12-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında pediatr, endokrinoloq İlsur Novruzovun xəstə təhlili ilə bağlı görüşü keçirilib.

iki azyaşlının anadangəlmə hipotireoz xəstəliyi ilə müraciət etdiyini söylədi.

Anadangəlmə hipotireoz haqqında məlumat verən İ.Novruzov bildirdi ki,

Görüşdə çıxış edən Klinikanın direktoru, dosent Könül Xəlilova xəstə təhlilinin həm tələbələr, həm də rezidentlər üçün böyük əhəmiyyəti olduğunu bildirdi. Çünki klinikamıza kifayət qədər ağır formada gətirilən və öz sağlamlıqlarına qovuşan insanlar olub. Biz də bu prosesin gedişi ilə yaxından tanış olmalı və professorlarımızla bunu müzakirə etməliyik.

Daha sonra çıxış edən İlsur Novruzov

bu xəstəlik yeni doğulan uşaqlarda rast gəlinir və tiroid hormon çatışmazlığı ilə xarakterizə olunur.

Bu xəstəlik müşahidə olunan uşaqlar vaxtında müalicə olunmalıdır. Əks halda onlar fiziki cəhətdən inkişaf etsələr də, əqli cəhətdən geri qalacaqlar.

Görüşün davamında xəstənin yaxınları və həkimlər anadangəlmə hipotireoz xəstəliyi ilə bağlı müzakirələr apardılar.

Cənubi Koreyanın professorları Tibb Universitetində olublar

Cənubi Koreyanın tanınmış tibb professorları Azərbaycan Tibb Universitetində qonaq olublar.

ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru Rəhimə Qəbulova Tibbi Liderlər Korporasiyasının (MLC) baş katibi Sang-Min An və Kyung Hee Universitetinin paradontologiya fakültəsinin stomatoloqu professor Joon Bonq Parka ilk öncə Tibb Universitetinin fəaliyyəti, təhsil sistemi, klinikaları haqqında məlumat verib. O, qonaqlara son illər universitetdə görülən işlərdən, açılan yeni klinikaların fəaliyyətindən bəhs edib.

Qeyd olunub ki, universitetin Stomatoloji, Onkoloji, Tədris-terapevtik və Tədris-cərrahiyyə klinikalarının hər birində ən müasir tibbi avadanlıqlar quraşdırılıb. Dünyanın aparıcı şirkətlərinin istehsalı olan bu cihazlar müayinə və

müalicə işini ən yüksək səviyyədə həyata keçirməyə tam imkan verir.

Prorektor həmçinin qonaqlara ATU-nun xarici ölkə universitetləri, klinikaları ilə olan sıx əməkdaşlığından da bəhs edib. Bildirib ki, bu ali təhsil ocağı artıq 22-dən çox xarici ölkədən tələbə qəbul edib.

Görüşdə iki ölkə universiteti arasında elmi işlərdən söhbət açılıb, gələcəkdə qarşılıqlı, birgə elmi iş yaratmaq fikri müzakirə edilib.

13 oktyabr - Dünya Görmə Günüdür

Dünya Səhiyyə Təşkilatının (DST) təşəbbüsü ilə oktyabr ayının ikinci cümə axşamı hər il Dünya Görmə Günü (World Sight Day) kimi qeyd edilir.

Həmin gün təqvimə korluq, görmənin pozulması və reabilitasiyası problemlərinə diqqəti cəlb etmək üçün salınıb. Dünya Görmə Günü'nün qeyd olunmasında müxtəlif əlaqədar təşkilatlar iştirak edirlər. Bu gün, həmçinin DST və korluğun qarşısının alınması üzrə Beynəlxalq Agentlik tərəfindən yaradılmış "2020-ci ildən baxanda: görə bilmək hüququ" global təşəbbüsünün əsas hadisəsidir.

Korluğun qarşısının alınması üzrə Beynəlxalq Agentliyin məlumatına görə, hazırda dünyada təqribən 300 milyona qədər insanın gözlə bağlı problemləri vardır. Onların 39 milyonu görmə qabiliyyətini tamamilə itirib. Hər il 19 milyondan çox uşaq göz xəstəliklərinə mübtəla olur, halbuki vaxtında müdaxilə olunarsa, korluq hallarının 80 faizinin qarşısını almaq mümkündür.

Korluq görmə qabiliyyətinin itirilməsidir. Xroniki korluğun əsas səbəbləri katarakta, qlaukoma, gözün tor qişasındakı sarı ləkənin yaşlanma

ilə əlaqədar degenerasiyası, buyuz qişasının ləkələnməsi, zədə, uşaqlarda anadangəlmə göz xəstəlikləridir. Dünyada, həmçinin yaşın artması və nəzarət olunmayan şəkər xəstəliyi ilə bağlı korluq da geniş yayılıb. Mütəxəssislərin rəyinə görə, vaxtında müayinə və müalicə etməklə korluq hallarının 80 faizinin qarşısını almaq mümkündür.

Dünya Görmə Günü çərçivəsində göz xəstəliklərinin qarşısının alınmasına yönəldilmiş maarifləndirmə və profilaktika tədbirləri aparılır. Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin kollektivi həm Bakıda, həm də bölgələrdə göz xəstəlikləri ilə bağlı əhali arasında geniş maarifləndirmə tədbirləri aparır, oftalmoloji xəstələrin müayinəsini və müalicəsini həyata keçirir.

Azərbaycan səhiyyəsinin son illərdə tərəqqisini beynəlxalq qurumlar da təsdiqləyir

Azərbaycan səhiyyəsi bu gün tibb xidmətini beynəlxalq standartlara uyğun təşkil etmək iqtidarındadır. Bunu xarici mütəxəssislər də qeyd edirlər. Belə ki, ölkəmizdə bu ilin ən mühüm idman hadisəsi – altı yüz minə yaxın tamaşaçısı olan "Formula-1" yarışlarının hazırlıq mərhələsində təşkilatçılar qarşıya çox ciddi tələblər, o cümlədən tibb xidmətinin təşkili ilə bağlı şərtlər qoymuşdular. Bunlar nəinki idmançıların ilkin tibbi yardımının təşkili, ümumiyyətlə, müasir tibb infrastrukturunun olmasını tələb edirdi. Yalnız tibb müəssisələrinin təchizatını, personalın səviyyəsini, tibbi yardımın təşkili vəziyyətini öyrənmədən sonra yarışda tibb xidmətinin təşkilini Azərbaycana həvalə etdilər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev məlumat verib.

O bildirib ki, səhiyyəmizin son illərdə tərəqqisini müxtəlif beynəlxalq qurumlar da təsdiqləyir. Böyük Britaniyanın tanınmış "The Legatum Institute" tədqiqat mərkəzi

142 ölkənin monitorinqi nəticəsində son iki ildə Azərbaycan səhiyyəsinin 91-ci pillədən 68-ci pilləyə qaldırılıb. "Sevin-dirici haldır ki, bu il ölkəmizin iki tibb müəssisəsi dünyanın ən nüfuzlu JCI (Joint Commission International) beynəlxalq standartlaşdırma təşkilatı tərəfindən akkreditasiyadan keçib. Bu da həmin müəssisələrin dünyada qəbul edilmiş ən yüksək tibbi keyfiyyət və təhlükəsizlik standartlarına uyğun olması deməkdir", - deyər O.Şirəliyev əlavə edib.

Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik, Tədris Cərrahiyyə və Stomatoloji klinikalarına bu il qəbul olunmuş rezidentlərlə görüş keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycan Tibb Universitetinin rezidentura şöbəsinin müdiri, professor Rizvan Məmmədov onları təbrik edib, rezidentura təhsilinin təşkili qaydaları haqqında ətraflı məlumat verib.

R.Məmmədov bildirib ki, rezidentlər artıq gələcəyin yüksək ixtisaslı həkimləridir. Onlar üzərlərinə düşən öhdəlikləri layiqincə yerinə yetirməlidirlər. Çünki bu klinikalarda şərait müasir standartlara uyğun qurulub və rezidentlərin həm nəzəri, həm də praktik vərdislərə yiyələnmələri üçün həkimlərin

ATU-ya yeni qəbul olmuş rezidentlərlə görüş

rın daha əzmlə çalışaraq xəstələrin müayinə və müalicəsində yaxından iştirak etmələridir.

Xarici ölkələrdə təşkil olunan elmi konfranslarda hansı rezidentlərin iştirak edəcəyinə gəlincə, R.Məmmədov bildirib ki, əsasən elmi biliklərin mənimlənməsində daim fəallıq göstərən və xəstələrlə mütəmadi təmasda olan rezidentlər bu kimi konfranslarda iştirak edə biləcəklər.

Daha sonra ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının direktoru, professor Sürxay Hədiyev, Tədris Terapevtik Klinikasının baş həkimi, nefroloq Elnur Fərəcov, Sto-

səviyyədə yiyələnmələrini tövsiyə ediblər. Qeyd edilib ki, Tədris Cərrahiyyə və Stomatoloji klinikalarında tədris-treyninq mərkəzi mövcuddur ki, bu da rezidentlərin təcrübələrini artırmaqlarında mühüm rol oynayacaq.

Klinikaların əsas məqsədlərindən birinin yüksək ixtisaslı həkim-rezident hazırlanmasından ibarət olduğunu vurğulayan natiqlər, ölkəmizdəki tibb ocaqlarında, eləcə də klinikalarda dünya standartlarına uyğun müayinə və müalicə üsullarının tətbiqinə başlanıldığını vurğulayıblar.

Rezidentlərlə xarici dil biliklərini təkmilləşdirmələri

rezidentlərin üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Tədbir həkim və rezidentlərin qarşısında duran məsələ-

Bunlardan 61 nəfəri ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasında, 42 nəfəri Tədris Cərrahiyyə Klinikasında,

tərəfindən hər cür imkanlar yaradılıb. Rezidentlərin üzərinə düşən əsas vəzifə onla-

matoloji Klinikasının direktoru professor Alqış Səfərov çıxış edərək, rezidentlərə təbriklərini çatdırıb, onlara seçdikləri ixtisaslara yüksək

də məsləhət görüldü. Çünki tibb sahəsi daima yeniliklərə açıq olan sahədir. Ona görə də həkim imicinin yüksək səviyyədə formalaşmasında

lələri müzakirə etmələri ilə başa çatıb. Qeyd edək ki, ATU-ya bu il 138 rezident qəbul olub.

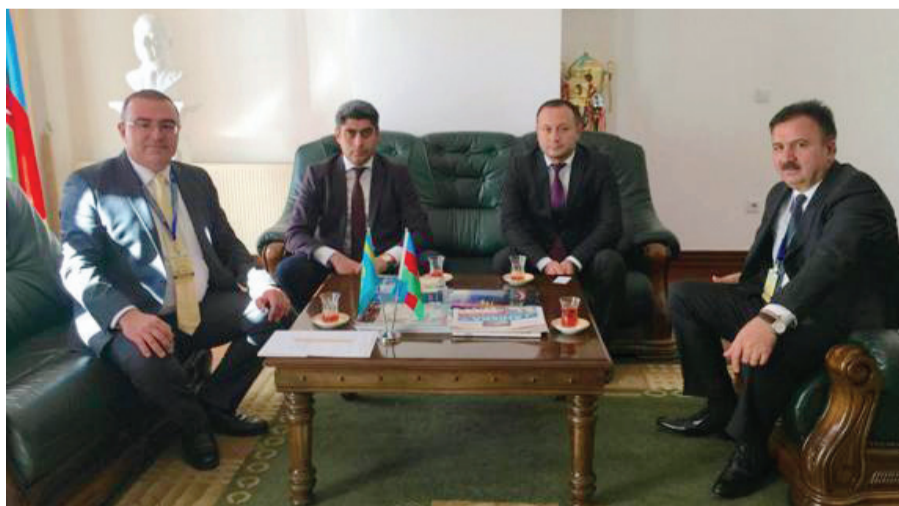
20 nəfəri Stomatoloji Klinikasında, digərləri isə ATU-nun müxtəlif bazalarında fəaliyyət göstərirlər.

ATU-nun dekanı Qazaxıstanda görüşlər keçirib

Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) xarici tələbələrlə iş üzrə dekanı, dosent İsmayıl Əfəndiyev Qazaxıstan Respublikasında işgüzar səfərdə olub. Səfər zamanı İ.Əfəndiyev Azərbaycanın Qazaxıstandakı səfirliyində görüş keçirib.

təhsil almaq istəyən Qazaxıstan vətəndaşlarına göstərilə biləcək viza dəstəyi haqqında müzakirə aparılıb. Həmçinin qeyd olunub ki, Azərbaycan Tibb Universiteti diplomdansonrakı I pillələrdə- magistratura, rezidentura və doktoranturada təhsil almaq istəyən bütün xarici

Azərbaycanlı diplomatlarla görüş zamanı səfirin müşaviri, cənab Ağacavid Ramazanov son vaxtlar Qazaxıstanda abituriyentlər arasında ATU-ya marağın çoxaldığını bildirib və bunun ali təhsil ocağının artmış nüfuzunun göstəricisi olduğunu qeyd edib. Səfirliyin məsul işçilərinin də iştirak etdiyi görüşdə ATU-da

tələbələr, o cümlədən Qazaxıstandan olan vətəndaşlar üçün də şərait yaradır.

Səfirlikdəki görüş zamanı Azərbaycan - Qazaxıstan arasında tibb təhsili sahəsində münasibətlərin daha da gücləndirilməsi üçün görülə biləcək işlər müzakirə olunub.

AMEA-nın Tibb üzrə Əlaqələndirmə Şurası və Səhiyyə Nazirliyi Elmi Şurasının birgə toplantısı

Oktyabrın 11-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Cərrahiyyə Klinikasının AMEA-nın Tibb üzrə Əlaqələndirmə Şurası və Səhiyyə Nazirliyi Elmi Şurasının birgə toplantısı keçirilib. Toplantının birgə keçirilməsində məqsəd AMEA-nın, eləcə də Səhiyyə Nazirliyinin elmi tədqiqat strukturunun, hədəflərinin eyni olması, həm də ortaq toplantıları vaxtaşırı düzənləməklə təcrübə qazanmaqdan ibarətdir.

Tədbiri açıq elan edən AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nuru Bayramov gündəlikdə olan məsələlər haqqında məlumat verdi. Azərbaycan elmi-2030: yol xəritəsi, elektron səhiyyə üzrə işçi qrupunun yaranması, elmi hesabatların forması, elmi tədqiqatların qeydiyyatı

ilə bağlı məsələlər müzakirə olundu. Professor Nuru Bayramov bildirdi ki, artıq Azərbaycan dünya üzrə inteqrasiya etmiş bir ölkədir: "Bu yaxınlarda Elmlər Akademiyasında, Prezident Administrasiyasında belə bir qərar qəbul olunub ki, 2030-cu ilə qədərki dövrdə Azərbaycan elminin əsas prioritetləri və istiqamətlərini müəyyən edək. Bütün elm sahələri üzrə, o cümlədən də tibb elmi üzrə elmi strategiyaları hazırlayıb təqdim etməliyik. Daha sonra bu strategiya Akademiyada və Nazirlər Kabinetində müzakirə olunduqdan sonra Prezident Administrasiyasında təsdiq olunacaq və 2030-cu ilə qədərki strategiyamız bunun üzərində qurulacaq".

Daha sonra toplantı iştirakçıları prioritetlər, hədəflər, qeyri-infeksion xəstəliklər və gündəlikdə olan müəyyən məsələlərlə bağlı öz fikirlərini səsləndirdilər.

II Azərbaycan-Türkiyə ortaq hepatoloji kursu keçirilib

Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris Cərrahiyyə Klinikasında «II Azərbaycan-Türkiyə ortaq hepatoloji kursu» keçirilib. Türkiyədən 20-ə qədər gastroenteroloji-hepatoloji mütəxəssislərin qatıldığı tədbirdə viral hepatitlər və qaraciyər transplantasiyası, hepatologiya ilə bağlı müxtəlif mövzulara dair müzakirələr aparılıb.

böyük önəm daşıyır və bu baxımdan bugünkü tədbirimizi müsbət qiymətləndirmək olar". Türkiyə nümayəndə heyətinin üzvü, Türk Qaraciyər Vəqfinin rəhbəri professor Yılmaz Çakaloğlu ATU-da təşkil olunan kursların davamlı olacağına çalışacağını bildirib.

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klini-

Azərbaycan və Türkiyənin himni səsləndikdən sonra ATU-nun Elmi işlər üzrə proroктору Rauf Bəylərov çıxış edərək bu kursların hər iki ölkənin tibb mütəxəssisləri üçün önəmli olduğunu bildirib. Belə toplantıların təcrübə mübadiləsi və yeni biliklərin əldə olunması baxımından əhəmiyyətli olduğunu qeyd edib.

Daha sonra professor Yusuf Bayraktar son illərdə Azərbaycanda bir çox sahələr kimi tibb elminin də inkişaf etdiyini bildirib: "Əgər bir ölkədə qaraciyər nəqli kimi əməliyyat icra olunursa, demək, o ölkənin tibbi inkişaf edib. Lakin səhiyyədə təcrübə mübadiləsi

kasının direktoru, professor Surxay Hədiyev də iki ölkə arasında mədəni, təhsil və tibb sahələrində əlaqələrin bundan sonra da davam etdiriləcəyini bildirib: "Türkiyəli həmkarlarımızı yenidən burada görmək çox xoşdur. Türkiyədə təhsil almış bir çox şəxslər artıq burada mütəxəssis kimi çalışırlar. Bu da bizi qürurlandırır".

Türkiyədən böyük nümayəndə heyətinin iştirak etdiyi tədbirin rəsmi hissəsi bitdikdən sonra kəskin qaraciyər çatışmazlığı, yağlı qaraciyər xəstəliyinin genetikası, müalicəsi, xroniki hepatit D və digər xəstəliklərin müalicəsi kimi mövzular müzakirə olunub.

Azərbaycanlı mütəxəssislərin təklifləri "Codex Alimentarius" iclasının yekun sənədinə daxil edilib

Oktyabrın 3-7-də Astana şəhərində (Qazaxıstan) "Codex Alimentarius"

komissiyasının Avropa üzrə koordinasiya komitəsinin 30-cu sessiyası

keçirilib.

Toplantı

Ümumdünya

Səhiyyə

Təşkilatı və

Birləşmiş

Millətlər

Təşkilatının

Qida və Kənd

Təsərrüfatı

Proqramı

tərəfindən

birgə təşkil

olunmuşdu.

57 ölkədən olan yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin qatıldığı bu beynəlxalq tədbirdə Azərbaycan nümayəndə heyətinə ATU-nun dosenti, baş toksikoloq İsmayıl Əfəndiyev başçılıq edib.

Komitənin iclasında Avropa ölkələri və qonşu regionlar üçün mühüm olan səhiyyə problemləri, o cümlədən, kimyəvi və qida təhlükəsinə dair məsələlər müzakirə

olunub. Beynəlxalq toplantıda həmçinin, həddindən artıq antimikrob preparatların rezistentliyi, qidaların kimyəvi çirklənməsi, "Codex Alimentarius" standartlara üzv ölkələrin riayət edilməsi, yeni kimyəvi maddələr üçün təhlükəsizlik

və qida standartlarının tətbiqi və s. məsələlərinə baxılıb.

Komissiya iclasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri tərəfindən bir sıra mühüm məsələlər qaldırılıb. Onlar arasında Yeni Maliyyə Fondunun səmərəli istifadəsinə dair və CODEX standartlarının milli dillərinə tərcüməsi ilə bağlı təkliflər iclasın yekun sənədinə daxil edilib.

ATU-nun mətbuat xidməti

Prezident təqaüdünə layiq görülən tələbələrımız

Gəncəliyeva Leyla Gəncəli qızı Sumqayıtda anadan olub. Orta məktəbi Sumqayıt şəhər N.Gəncəvi adına Texniki və təbiət elmləri Liseyində bitirib. 680 balla Azərbaycan Tibb Universitetinin müalicə-profilaktika fakültəsinə qəbul olub. Təhsilə ayırdığı qayğıya görə cənab Prezident İlham Əliyevə minnətdardır.

Aslan Emil Aslan oğlu 160 sayılı Klassik Gimnaziya-nın məzunudur. 685 bal toplayaraq ATU-nun II müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olub. Həkim olmaq Aslanın ən böyük arzusu olub. Bu arzusuna çatdığı üçün çox sevinir. Təəssüratlarını bizlə belə bölüşür: "Arzuma çatdığım üçün çox sevindim. Universitetdə oxuduğum ilk günlər mənə xoş təəssüratlar yaranıb. Müəllimlərimlə və tələbə yoldaşlarımla tanış olmuşam. Bizə yeni fənlər tədris olunur. Həkim sənətinin sirləri öyrədilir. Buna görə mən bizə bu şəraiti yaradan ölkə başçısına və universitet rəhbərliyinə öz təşəkkürümü bildirir və universitetdə oxuduğum müddətdə dərslərimdən əla qiymətlər alacağıma, elmi və ictimai işlərdə fəallıq göstərəcəyimə söz verirəm. Tələbəlik illərində və həyatımın sonrakı dövrlərində "Prezident təqaüdcüsü" adını layiqincə doğruldacaq və yüksək ixtisaslı həkim kimi xalqımızın sağlamlığının keşiyində duracağam".

Rzayev Murad Elbrus oğlu 1999-cu ildə Bakıda anadan olub. 2005-ci ildə Binəqədi rayon 267 sayılı məktəbin 1-ci sinfinə gedib. Bu il keçirilən qəbul imtahanında 680 bal toplayaraq Azərbaycan Tibb Universitetinin müalicə işi fakültəsinə daxil olub.

Atası məzun olduğu 267 sayılı məktəb-liseyde GÇH rəhbəri vəzifəsində işləyir. Anası evdar qadındır. Böyük bacısı Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin III kurs tələbəsi, kiçik bacısı isə VII sinif şagirdidir.

Nəsirli Çınarə 1999-cu ildə Bakı şəhərində anadan olub. 4 nəfərlik ailə üzvü ilə birgə hazırda Bakıda yaşayır. 2005-ci ildə Vahid Əzizov adına 30 sayılı tam orta məktəbin 1-ci sinfinə gedib və oranı bitirib. Bu il 695 bal toplayaraq ATU-nun müalicə-profilaktika fakültəsinə qəbul olub, Prezident təqaüdcüsüdür. Asudə vaxtlarında kitab oxumağı, şəkil çəkməyi sevir. Ən böyük arzusu savadlı bir həkim kimi insanlara yardım etməkdir.

İsmaylzadə Gülşən 1999-cu ildə Şəkidə anadan olub. Orta təhsilini Şəki şəhər 20 nömrəli tam orta məktəbdə aldıqdan sonra, bu il yüksək balla Azərbaycan Tibb Universitetinə daxil olub və Prezident təqaüdünə layiq görülüb. G.İsmaylzadə ATU-ya daxil olmasının sevincini bizlə belə bölüşür: "Füsrətdən istifadə edərək başda valideynlərim, müəllimlərim olmaqla üzərimdə əməyi olan hər kəsə dərin təşəkkürlərimi bildirirəm. Artıq, həyatda ən böyük məqsədimə - yüksək ixtisaslı həkim olmaq arzuma çatacağımın astanasına qədəm qoydum. Dövlətimizə, xalqımıza xidmət edən peşəkar həkim olmaq üçün bütün imkanlarımdan istifadə edəcəyimi düşünürəm.

Aşura günündə 1863,3 litr qan tədarük olunub

Aşura günü ilə əlaqədar respublika üzrə 15 məscid və ziyarətgahda təşkil olunan qanvermə aksiyalarında saat 9:00-dan 18.00-a qədər 4141 nəfər könüllü olaraq qan verib. Ümumilikdə isə 1863,3 litr qan tədarük olunub. Əvvəlki illərdən fərqli olaraq bu il Quba və Şirvan qan bankı bölmələrində də könüllü aksiyalar təşkil olunub.

Bu barədə AZƏRTAC-a Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Qanvermə aksiyaları Səhiyyə Nazirliyi və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin təşkilatçılığı ilə qana ehtiyacı olan xəstələrə yardım məqsədilə keçirilib. Toplanan qandan hemofiliyalı və talassemiyalı, həmçinin qana ehtiyacı olan

bütün xəstələrin müalicəsində istifadə ediləcək.

Könüllü qanvermə aksiyaları Məhərrəm ayı boyunca davam edəcək.

Yubiley

◆ **Böyük dünyanın din və qanun kitabı sayılan müqəddəs kitabımızda - "Qurani-Kərimdə" belə bir ibrətamiz kəlam diqqəti cəlb edir: "Elmin şamı kimin əlində yansa, onun çırağı ilə çoxlarının ömrünə işıq salınsa, o möhtərəm zatın yenidən doğulması və əbədi yaşaması mənim tərəfimdən onun mükafatı olacaq".**

Ömrün 70-ci baharında

Allahın belə bir lütfü ilə dəyərləndirilmiş sözün əsil mənasında alim və yüksək insani keyfiyyətlərə malik müəllimlərimizdən biri də Azərbaycan Tibb Universitetinin "İnsan anatomiyası" kafedrasının dosenti, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Şöhrət İbrahim oğlu Qasımovdur.

İşıqlı sabahlara gəlib çıxmağı bacaranlardan və ürəklərdə bilik işığı yandıranlardan biri olan, ömrünün 70-ci baharını yaşayan, əmək fəaliyyətinin 45-ci ilini tamamlayan Şöhrət müəllim 1946-cı il noyabr ayının 14-də Azərbaycan Respublikasının Şəmkir rayonunun Muxtariyyə kəndində anadan olub. O, 1964-cü ildə həmin rayonun III Beynəlmiləl orta məktəbini əla qiymətlərlə bitirmiş, bilik toplamağı və təlim yarısında qalib çıxmış gənc oğlan iki il də istehsalatda müvəffəqiyyət qazanaraq 1966-cı ildə N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun (indiki Azərbaycan Tibb Universiteti) pediatriya fakültəsinə daxil olmuşdur. Elə bunun nəticəsidir ki, o, ali təhsil ocağında əla qiymətlərlə oxumuş və ictimai fəallığı ilə seçilmişdir.

Şöhrət Qasımov hələ tələbə ikən (1971) Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun Tələbə Həmkarlar ittifaqı Komitəsinin sədri vəzifəsinə seçilmiş və 1974-cü ilə qədər bu vəzifənin öhdəsindən layiqincə gələ bilmişdir. 1972-ci ildə insitutu bitirən gənc mütəxəssisin uğurlarını nəzərə alan o zamankı institut rəhbərliyinin və Elmi Şuranın qərarı ilə o, "İnsan anatomiyası" kafedrasında baş laborant kimi əmək fəaliyyətinə başlayıb.

Tələbəlik həyatında olduğu kimi əmək fəaliyyəti dövründə də Şöhrət müəllim elmi, pedaqoji və ictimai fəallığını aktiv şəkildə davam etdirməyə başlamış, uzun müddət kafedra həmkarlar təşkilatının sədri vəzifəsini yerinə yetirmiş, 1991-ci ildən bu günə kimi isə tədris hissə müdiri vəzifəsinin öhdəsindən layiqincə gəlir. O, 1973-cü ildə assistent, 1978-ci ildə baş müəllim, 1989-cu ildə dosent vəzifəsinə seçilib və hazırda həmin vəzifədə çalışır.

Elmi-pedaqoji və əsl müəllim

fəaliyyətini aktiv surətdə dayanmadan davam etdirən Şöhrət müəllim həm kollektivin, həm də tələbələrin dərin rəğbətini qazanmağa nail olub. Həzrəti Məhəmməd Peyğəmbər (ə.s.s.) elə əsl elm adamlarını nəzərə alaraq demişdir: **"Elm möminin itmiş malıdır, harda görsə götürsün"**. Dosent Ş.Qasımov da məhz bunları əldə rəhbər tutaraq yükünü elmdən tutub. Zəkasının gücü ilə bilik, savad və ümumilikdə elm almaq uğrunda mübarizədə əldə etdiyi nəticələr, çoxlu sayda məqalələrdə, kitablarda və çap etdiyi əsərlərdə toplanır.

Şöhrət İbrahim oğlu Qasımov 1988-ci ildə "Boyun kələri sinirlərinin makromikroskopik anatomiyası və miyeloarxitektônicası" mövzusunda dissertasiya işini müvəffəqiyyətlə müdafiə edərək tibb üzrə fəlsəfə doktoru (o vaxtkı tibb elmləri namizədi) elmi dərəcəsinə layiq görülmüşdür. O, 100-ə yaxın elmi əsərin, o cümlədən 10 dərsləyin, ilk dəfə ana dilində çap olunmuş "Anatomiya atlası"nın, dərslər vəsaiti və metodik tövsiyələrin müəllifi və həmmüəllifidir. Dosent Ş.Qasımov eyni zamanda Zaqafqaziya Morfoloqlarının I, II, III, IV, V konfranslarının iştirakçısı olub. O, Azərbaycan Morfoloqlar və Fiziololoqlar Cəmiyyətinin üzvüdür. Dəfələrlə universitet rəhbərliyi tərəfindən fəxri fərmanla təltif olunub. Dosent Ş.Qasımov I və II kurs tələbələrinə praktik məşğələ və mühazirələr aparır.

İnsan anatomiyası kafedrasının dosenti, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Şöhrət İbrahim oğlu Qasımov ömrünün ən gözəl çağlarını da tələbə-müəllim kollektivi arasında keçirərək gənc nəslin təlim-təربiyəsi ilə məşğul olur. Kafedranın kollektivi Şöhrət müəllimi anadan olmasının 70, elmi-pedaqoji fəaliyyətinin 45-ci ildönümünü münasibətilə səmimi qəlbən təbrik edir, ona uzun ömür, cansağlığı arzulayaraq hamılıqla "Şöhrət müəllim, çox yaşayın" - deyirik!

İnsan anatomiyası kafedrasının kollektivi

Dünyanın gənc alimləri bu dəfə Qədim Gəncədə bir araya gəliblər

◆ **Gəncə şəhərinin 2016-cı ildə "Avropa Gənclər Paytaxtı" seçilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Gənc Alim və Mütəxəssislər Şurası və Gəncə şəhər İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə 10-14 oktyabr 2016-cı il tarixlərində qədim Gəncə şəhərində bu mühüm hadisəyə həsr olunan "XXI əsrdə dünya elminin integrasiya prosesləri" mövzusunda gənc alim və mütəxəssislərin beynəlxalq Forumu baş tutmuşdur.**

Bu mötəbər elmi tədbirə ümumilikdə 25 ölkənin 530 gənc alim və mütəxəssisləri müraciət edib. Elmi Təşkilat Komitəsinin ekspertizasına uyğun olaraq 350-yə yaxın gənc tədqiqatçının əsəri qoyulan tələblərə cavab vermiş və qəbul olunmuşdur. Forumu on iki ölkədən 26 gənc alim və mütəxəssis dəvət olunsada, onların 22-nin iştirakı təmin edilmişdir. Xarici ölkələrdən - Türkiyə, Makedoniya, Belorusiya, Rusiya, Polşa, Almaniya, Gürcüstan, Özbəkistan, İran, İraqdan eyni zamanda

Azərbaycanın müxtəlif bölgələrindən Forumu təşrif buyuran gənc alimlər həm panel, həm də poster müzakirələrində məruzələrini təqdim etmiş və fikir mübadiləsi aparmışdır.

Eyni zamanda Forum - dünyanın müxtəlif ölkələrini təmsil edən gənclərin global aktu-

allıq kəsb edən məsələlər, o cümlədən tarixi, dini, mədəni və s. mövzular ətrafında birgə fikir mübadiləsi aparması məqsədini daşıyır. Beynəlxalq tədbir çərçivəsində, həmçinin müxtəlif elmi sahələrdə fəaliyyət göstərən gənclərin dünya elminin inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən elmi istiqamətlər üzrə apardıqları tədqiqatlara dair diskussiyalarla təmin olunmuşlar. ATU-nun əməkdaşı Biokimya kafedrasının kiçik elmi işçisi Hafiz Osmanov da bu Forumda universitetimizi təmsil edərək

həmməruzəçi qismində iki tezis ətrafında fikir mübadiləsi aparmış, müxtəlif ölkələrdən gəlmiş gənc alimlərin işləri ilə yaxından tanış olmuş, interaktiv elmi müzakirələrdə fəal iştirak etmişdir.

Məzunlarımız

Ümidləri doğruldan gənc həkim

Həkimlik bütün dövrlərdə ən müqəddəs peşə sayılıb. İnsanlar sağlamlıq keşikçilərinə həmişə xüsusi hörmətlə yanaşıblar.

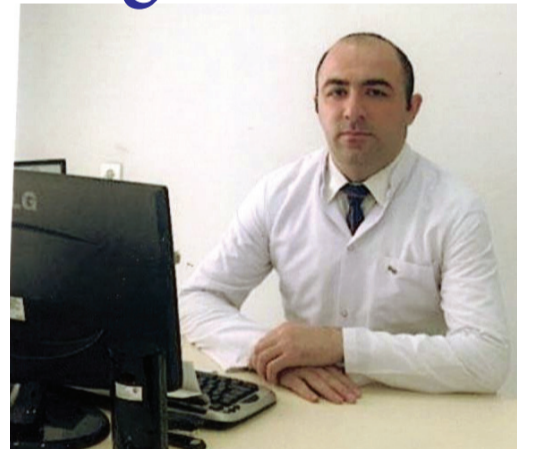
Nə xoş ki, doğma Azərbaycanımızda da içdiyi anda sadıq qalaraq bu adın şərəfini daim qoruyan həkimlərimiz yetərincədir. Harada işləmələrindən asılı olmayaraq özlərini tibbin sirlərini öyrəndikləri ali təhsil ocağına - Azərbaycan Tibb Universitetinə borclu hesab edir, bütün göstəricilərinə görə öncüllüyünü qoruyub saxlaya bilən bir universitetin məzunu olmaqdan qürur duyurlar. Onlar universitet klinikalarında, dövlət və özəl xəstəxanalarında. Məqsədləri isə birdir - şəfa umanların ümidlərini sönməyə qoymamaq.

Azərbaycan Tibb Universitetinin məzunları ilə demək olar ki, hər gün qarşılaşırıq, xoş soraqlarını eşidəndə məmnunluq hissi keçiririk. Belə bir dogma hissi Klinik Tibbi Mərkəzin təbabətin ən həssas sahəsi olan hemodializ şöbəsində də yaşadıq. Xəstələrin də, həkimlərin və tibb bacılarının da haqqında ürək dolusu danışdıqları Mirhaşım Rəhim oğlu Calalov da Azərbaycan Tibb Universitetinin məzunuudur. O, 1984-cü ildə Bakı şəhərində ziyalı ailəsində anadan olub. 1990-cı ildə O.Mirzəyev adına 190 sayılı orta məktəbin I sinfinə gedib və 2000-ci ildə həmin məktəbi əla qiymətlərlə bitirərək Azərbaycan Tibb Universitetinin müalicə işi fakültəsinə qəbul olub, 2006-cı ildə ali tibb təhsilini fərqlənmə diplomu ilə başa vurub.

İlk əmək fəaliyyətinə hələ tələbə ikən Respublika Klinik Uroloji Xəstəxanasının hemodializ şöbəsində texnik kimi başlayan Mirhaşım Calalov 2006-2007-ci illərdə elə həmin klinikada interna keçərək nefroloq ixtisasına yiyələnib. 2007-2011-ci illərdə adı çəkilən klinikada çalışan gənc həkim 2011-ci ildən Tibbi Klinik Mərkəzin hemodializ şöbəsində işləyib, 2013-cü ildən isə şöbənin müdürüdür.

2013-cü ildə tibb sahəsindəki səmərəli fəaliyyətinə görə Səhiyyə Nazirliyinin "Fəxri fərman"ına layiq görülmüş. Azərbaycanda və xarici ölkələrdə məqalələri və tezisləri dərc edilib. Hal-hazırda tibb üzrə fəlsəfə doktoru elmi adını almaq üçün dissertasiya üzərində işləyir.

"Türk Dünyası Transplantasiya Dərnəyi"nin üzvüdür.

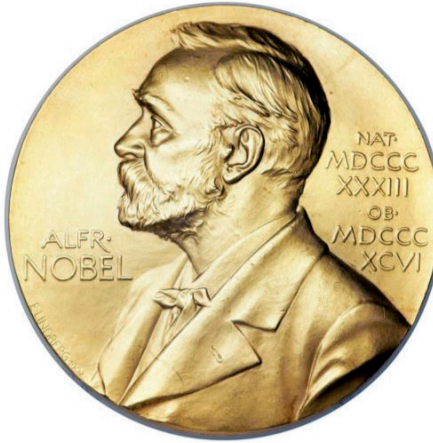

Şöbənin həkim-rezidenti Əfsun Ənnağıyev həmkarı haqqında öz ürək sözlərini bizimlə bölüşərək deyir ki, bəzi böyrək xəstəlikləri nəticəsində insanın böyrəkləri öz funksiyasını tam itirir və bu halda insan ömrünün sonuna kimi hemodializdən asılı olur. Yəni xüsusi diqqət və qayğıya ehtiyacı olan belə xəstələrlə işləmək üçün həkimin təkcə peşakarlığı deyil, həm də yüksək insani keyfiyyətləri çox vacibdir. Şöbənin müdiri Mirhaşım Calalovun tibbi personal qarşısında qoyduğu əsas tələblərdən biri də budur. Çünki bütün proseduralar xəstəxana şəraitində həyata keçirilir və xəstənin vəziyyətindən, çəkisindən, hemodializ aparatının növündən asılı olaraq 4-5 saata kimi davam edir. Prosedura zamanı xəstə yata, danışa, kitab oxuya, televizora baxa bilər. Ona görə də bu müddətdə xəstə özünü evindəkindən daha rahat, daha güvənli hesab etməlidir.

Xatırladaq ki, dünyada 500 milyondan çox insan xroniki böyrək çatışmazlığından əziyyət çəkir. Çox təəssüf ki, Azərbaycanda da böyrək çatışmazlığından əziyyət çəkənlərin sayı ildən-ildə çoxalır. Ancaq ümitsiz də deyilik. Sözügedən xəstəliyin səbəbləri, çıxış yolları barədə tibbi araşdırmalar aparıldığını fərqləndirərik və ümidvarıq ki, yaxın gələcəkdə daha səmərəli müalicə üsulları tapılacaq.

Elə bu inamla da həyatlarını müqəddəs bir işə həsr edən məzunlarımızı uğurlar, bütün xəstələrə şəfa diləyirik.

A.KAMRANOĞLU

◆ Nobel həftəsi ərzində tibb və fiziologiya, fizika, kimya üzrə ən adlı-sanlı elmi mükafatların sahibləri açıqlandı.

Tibb və Fiziologiya üzrə 2016-cı ilin Nobel mükafatı laureatı

3 Oktyabr 2016-cı il tarixində fiziologiya və tibb üzrə laureat elan edilmişdir. Tokio Texnologiya universitetinin hüceyrə bioloqu Yoshinori Ohsumi autofaqa mexanizminin kəşfinə görə bu mükafata layiq görülüb.

Nobel Komitəsinin mətbuata şərhində deyilir: "Osuminin ixtirası anlayışımızda hüceyrənin onun tərkibini necə emal edəcəyi barədə yeni bir paradigmaya gətirib çıxardı. Onun kəşfi aclıq və infeksiyaya cavab uyğunlaşması fizioloji prosesləri kimi autofaqaanın fundamental əsaslarının anlaşılmasına yol açdı."

Autofaqa hüceyrədə toplanmış lazımsız hissələrin utilizasiyası və bu yığılmış "zibil" in təkrar bərpası prosesidir. Bu termin adı iki yunan sözündən formalaşmışdır və "özünüyemə" kimi tərcümə olunur.

bil" parçalanır və həzm olunur. Emal məhsulları-bir növ "tullantılar" hüceyrələrin qidalanması üçün yanacaq istehsalına gedir. Onlardan hazırlanan yeni bloklar hüceyrələrin yenilənməsi üçün istifadə olunur.

Autofaqa sayəsində hüceyrə daxil olan infeksiyalar və toksinlərdən azad olur.

Autofaqa daha çox bədən stress altında olduqda işləməyə başlayır. Məsələn, aclıq zamanı. Bu halda, hüceyrə daxili resursları hesabına bütün yığılmış zibildən, o cümlədən patogen bakteriyalardan enerji istehsal edir.

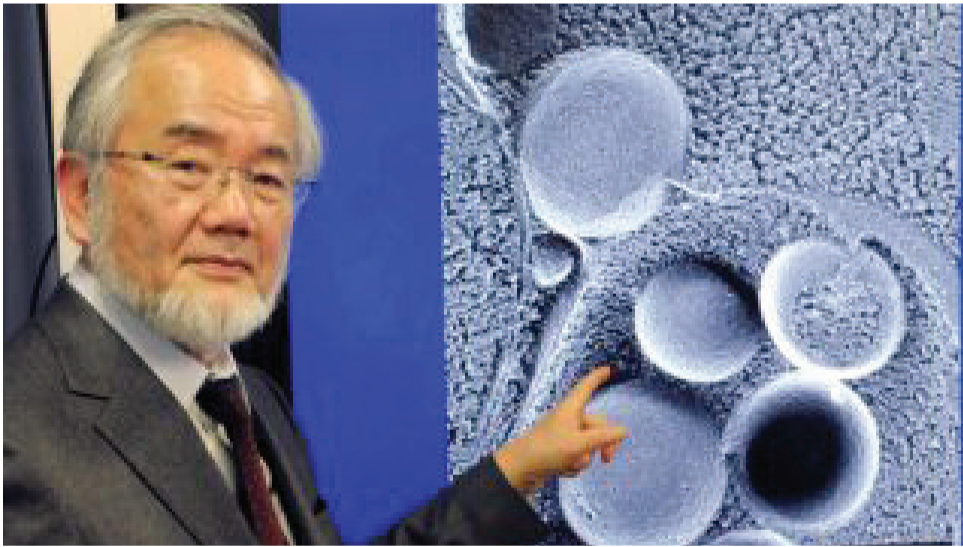
Laureatın ixtirası göstərir ki, ac qalmaq və bəzən oruc tutmaq orqanizmin

təmizlənməsi baxımdan həqiqətən faydalıdır ki, bu məlumat Nobel komitəsi tərəfindən təsdiqlənib.

Osuminin həmkarları əmin edirlər ki, autofaqa orqanizmi erkən yaşlardan qoruyur. Bəlkə də hətta yeni hüceyrələrin yaradılması, zədələnmiş zülallar və hüceyrədaxili elementlərin xaric edilməsi hesabına cavanlaşdırır.

Autofaqa prosesinin pozulması parkinson xəstəliyi, diabet və hətta xərçəngə gətirib çıxarır. Bu bilgiler sayəsində həkimlər müalicə pozuntularını aradan götürə bilən yeni dərmanlar yaratmağa nail ola bilmişlər.

1945-ci ildə anadan olan Yoshinori Osumi və digər alim laureatlara 8 milyon İsveç kronu (950 min ABŞ dollarından bir qədər artıq) miqdarında mükafat dekabrın 10-da Stokholm şəhərində təqdim olunacaq.

Bu fenomenin mövcudluğunu tədqiqatçılar keçən əsrin 60-cı illərində artıq aşkarlamışdılar. Lakin onlar mexanizmin incəliklərini anlaya bilməmişdilər. 90-cı illərdə buna ilk dəfə Osumi nail ola bildi. Təcrübələri vasitəsilə o, autofaqa məsul gəni tapdı və əsrin dördüdə bir hissəsi keçdikdən sonra mükafat qəhrəmanını tapdı. Yekdilliklə Nobel mükafatına layiq görülən bir alim tarixində 39-cu oldu.

Autofaqa bütün canlı orqanizmlərə, o cümlədən bizlərə xasdır. Onun sayəsində hüceyrələr gərəksiz hissələrindən qurtulurlar və bədən bütövlükdə istənməyən lazımsız hüceyrələrinə azad olur.

Təbiət hüceyrələrə artıq və ya zərərli "görüləni" həzm etmək kimi gözəl və faydalı qabiliyyət bəxş etmişdir. Onlar demək olar ki, bizim kimi fəaliyyət göstərir, yalnız avtomatikdirlər. "Zibili" xüsusi çantalara - autofaqosomlara yerləşdirir, sonar lizosom deyilən konteynerlərə götürürlər. Burada "zi-

Yoshinori Ohsumi (Yoshinori Ohsumi) 1945-ci il fevralın 9-da Yaponiyanın Fukuke şəhərində anadan olub. 1967-1974-cü illərdə Yaponiyanın Tokio Universitetində əvvəlcə bakalavr, sonra magistr səviyyəsində təhsil alıb. 1974-1977-ci illərdə Amerikanın Nyu-York şəhərindəki Rokfeller Universitetində doktorluq elmi işini tamamlayıb. 1977-ci ildə elmi işçi kimi Yaponiyaya qayıdan Y. Ohsumi 1986-cı ildə Tokio Universitetində mühazirəçi müəllim, daha sonra professor köməkçisi işləyib. 1988-ci ildə alim öz tədqiqat qrupunu yaradıb. 1996-cı ildə Okadzaki-Sitidəki Milli Fundamental Biologiya İnstitutuna dəvət alan alim burada professor vəzifəsinə təyin olunub. 2009-cu ildən Tokio Texnologiya İnstitutunun professorudur.

Hazırladı: M.ƏLƏKBƏRLİ

Rahib Eynulla oğlu Hacıyev

Bu günlərdə Azərbaycan Tibb Universitetinin psixiatriya kafedrasına ağır itki üz vermişdir.

Kafedranın dosenti, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Hacıyev Rahib Eynulla oğlu oktyabrın 3-də Türkiyənin Acıbadem klinikasında ürək çatışmazlığından vəfat etmişdir.

Hacıyev Rahib Eynulla oğlu 1953-cü il martın 21-də Bakı şəhərində ziyalı ailəsində dünyaya göz açmışdır. 1970-ci ildə orta məktəbi bitirdikdən sonra N.Nərimanov adına Azərbaycan Tibb İnstitutunun (indiki ATU) müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olmuş və 1976-cı ildə bitirmişdir.

O, 1977-1985-ci illərdə Moskvanın V.P.Serbki adına Məhkəmə Psixiatriyası Dövlət Elmi-Tədqiqat İnstitutunda kliniki ordinatura və aspiranturada təhsil almış, psixiatriya elminin bu sahəsində elmi təcrübə toplayaraq, 1985-ci ildə namizədlik dissertasiyasını uğurla müdafiə etmişdir. Elə həmin ildə Bakıya qayıdan Rahib müəllim Azərbaycan Tibb İnstitutunun psixiatriya kafedrasında baş laborant kimi işə başlamış, 1993-cü ildən isə ömrünün son günlərinə qədər kafedrada dosent vəzifəsində çalışmışdır. R.Hacıyev bütün fəaliyyəti dövründə respublika və həmçinin ölkəlararası beynəlxalq konqreslərdə fəal iştirak etmişdir. O, bu illər ərzində 38 elmi məqalənin müəllifi olmuşdur. Rahib müəllim hərtərəfli alim olmaqla yanaşı, həm də gözəl qəlblı, həssas təbib- həkim idi. R. Hacıyev təbabətin çətin, diqqət və qayğı

tələb edən psixiatriya sahəsində bir mütəxəssis kimi, xəstələrin müalicə və reabilitasiyasında, eləcə də onların sosial problemlərinin həllində bir humanist insan kimi aktiv iştirak edirdi. Bu xüsusiyyət onun Səhiyyə Nazirliyinin 1 saylı psixiatriya xəstəxanasında baş həkim kimi fəaliyyət göstərdiyi illərdə də öz əksini tapmışdır.

Rahib müəllimin çalışdığı kollektivdə xüsusi hörməti, tələbələri arasında isə sevgi dolu nüfuzu var idi. Bu səbəbdən onun kollektivimizin sıralarındakı yoxluğu hamını kədərləndirir. Təəssüf ki, gözəl insan, həkim, pedaqoq və səmimi ailə başçısı Rahib müəllimi tale bizdən erkən ayıraraq, özünün əbədi haqq dünyasına qovuşdurdu.

Allah rəhmət eləsin, qəbri nurla dolsun!

*Psixiatriya kafedrasının
aməkdəşləri*

İnsanın sağlamlıq vəziyyətini izləyən qurğu təqdim olunub

◆ **"Radioelektron texnologiyalar" konserni insan orqanizminin əsas göstəricilərini qeydə alaraq məlumatları tibbi mərkəzə ötürən yeni teletibbi qadjetini təqdim edib.**

AZƏRTAC hi-news.ru saytına istinadla xəbər verir ki, "CardioMarker" adlı qadjet iki hissədən ibarətdir: ürək hissəsinə bərkidilən daşınan modul elektrokardiogram, temperatur və nəbz kimi göstəriciləri qeydə alır, xüsusi

"ağıllı" qolbaq və smartfon üçün program isə məlumatları pasiyentə, həkimə və hətta təcili yardım briqadasına göndərə bilir.

Bütün məlumatlar mühafizə olunmuş mobil və radioəlaqə kanalları vasitəsilə real vaxt rejimində ötürülür ki, bununla da məlumatların məxfiliyi qorunur. Pasiyentin göstəriciləri normadan ciddi şəkildə fərqləndikdə qurğu həkimə və ya ən yaxın məsafədə olan təcili yardım briqadasına xəbərdarlıq göndərir.

"CardioMarker" aritmiya, işemiya (infarkt) hallarını aşkarlaya, yorğunluq dərəcəsi, stress səviyyəsi, orqanizmin bərpa olunma qabiliyyəti haqqında məlumatları əldə edə bilir. Qeyd olunan funksiyalar ürək-damar xəstəliklərinin izlənməsi və profilaktikası üçün vacibdir. Bundan başqa, qurğu idman tibbi sahəsində idmançıların göstəricilərinin yaxşılaşdırılması üçün istifadə oluna bilər.

Cəmiyyətdən təcrid olan insanların üz cizgiləri araşdırılıb

◆ **İsveçrə elm adamları cəmiyyətdən təcrid olan insanların üz cizgilərini araşdırıblar.**

Tədqiqatlar üçün kompyuter vasitəsilə eyni insanın fərqli emosiyalar ifadə edən şəkilləri hazırlanıb. Mənfə və ya müsbət qiymətləndirilməsi üçün bu şəkillər tədqiqat iştirakçılarına təqdim olunub. Yekunda təcrid olunduğu və ya səriştəsizliyi ifadə edən üz quruluşunun mənfə - xoşagəlməz və itici olduğu məlum olub. Bundan əlavə, ən xoşa gəlməyən emosiyalar siyahısında

alimlərin düşündüyü kimi "qapalı" deyil, "cəhalət" yer alıb.

Mütəxəssislər belə qənaətə gəliblər ki, sosial cəmiyyət səriştəsiz və ya təcrübəsiz üz quruluşuna malik insanların qəbul etmir.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI SƏHIYYƏ NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN TİBB UNİVERSİTETİ

AŞAĞIDAKI YERLƏRİ TUTMAQ ÜÇÜN MÜSABİQƏ ELAN EDİR

Dekanlar:

- I müalicə profilaktika fakültəsi - 1 yer
- II müalicə-profilaktika fakültəsi - 1 yer
- Xarici tələbələrin işləri üzrə dekanlıq - 1 yer

Kafedranın müdiri:

- I daxili xəstəliklər və reanimatologiya kafedrası - 1 yer

Kafedraların professorları (elmlər doktorları):

- Uşaq yoluxucu xəstəlikləri kafedrası - 1 yer
- Terapevtik və pediatrik propedevtika kafedrası - 1 yer (0,25 vahid)
- Nevrologiya və tibbi genetika kafedrası - 1 yer

Kafedraların dosentləri (fəlsəfə doktorları):

- Nevrologiya və tibbi genetika kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Xarici dillər kafedrası - 1 yer

Kafedraların assistentləri:

- Ailə təbabəti kafedrası - 1 yer
- Oftalmologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- II mamamlıq və ginekologiya kafedrası - 1 yer
- II mamamlıq və ginekologiya kafedrası - 2 yer (0,5 vahid)
- Onkologiya kafedrası - 1 yer

Kafedraların baş müəllimləri:

- Ümumi və toksikoloji kimya kafedrası - 1 yer
- İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili kafedrası - 1 yer
- Tibbi fizika və informatika kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Xarici dillər kafedrası - 1 yer

Elmi Tədqiqat Mərkəzi:

- "Aktiv bioloji maddələrin sintezi" şöbəsi (şöbə müdiri) - 1 yer
- Bioloji kimya kafedrası üzrə Elmi-Tədqiqat laboratoriyası (baş elmi işçi) - 1 yer
- Bioloji kimya kafedrası üzrə Elmi-Tədqiqat laboratoriyası (böyük elmi işçi) - 1 yer

Müsabiqədə iştirak etmək üçün sənədlərin təqdim olunma müddəti elan qəzetdə («Təbib» qəzeti, 15 oktyabr 2016-cı il) dərc olunduğu gündən 30 gün keçənədəkdir. Sənədlər rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvanə təqdim edilməlidir:

Bakı şəhəri- Az 1007, Ənvər Qasımzadə, 14.
Telefon: (012)597-43-23

Etibarsız sayılır

I müalicə-profilaktika fakültəsinin VI kurs, 195^a qrup tələbəsi Əhməd Abbasın adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 240^b qrup tələbəsi İşçimen Selenay Sertaç qızının adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əczaçılıq fakültəsinin II kurs, 850-ci qrup tələbəsi Valed Mohammed Almohammedin adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yəhyazadə Gülnar Nazim qızına 2003-cü ildə Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən terapevt ixtisası üzrə verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin IV kurs, 275^b qrup tələbəsi Mehtiyev Xəyyam Nazir oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

I müalicə-profilaktika fakültəsinin V kurs, 102^a qrup tələbəsi Panalizadə Vasif Əliheydər oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin VI kurs, 148^b qrup tələbəsi Nəsimov Vüsal Aftandil oğlunun adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin II kurs, 703^a qrup tələbəsi Sədiyeva Güllü Hüseyn qızının adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin III kurs, 724^b qrup tələbəsi Hərəmişamloo Həmidreza Kazim oğlunun adına verilmiş tələbə bileti və qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Rouhi Kareh Nab Arman Abbas oğlunun adına Azərbaycan Respublikası Dövlət Mıqrasiya Xidməti tərəfindən verilmiş müvəqqəti yaşamaq üçün icazə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ATU tələbələri üçün pulsuz dil kursları təşkil olunur

Azərbaycan Tibb Universitetinin Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin (THİK) təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə tibb tələbələri üçün müxtəlif xarici dillər üzrə Danışq Klubları (Conversation) təşkil olunur.

Danışq Klublarının təşkilində məqsəd tələbələrin xarici dil biliklərinin təkmilləşdirilməsinə yönəlib. Conversation zamanı tələbələrə zəruri qrammatik baza ilə yanaşı, xarici dildə akademik danışıq strategiyaları öyrədilir. Növbəti mərhələdə tədris olunmuş strategiyalara əsasən bu dillərdə tibbi mövzuların müzakirəsi aparılır.

Qeyd edək ki, Conversationlar ingilis, alman və rus dillərində təşkil olunur. Danışq Klubları bütün kurslar və fakültələrdən olan tələbələr üçün nəzərdə tutulub. Üstünlüklərdən biri də ondan

ibarətdir ki, müzakirə ediləcək mövzular seçilərkən tələbələrin dil səviyyəsi nəzərə alınır.

Kurslar Azərbaycan Tibb Universitetinin müalicə profilaktika fakültəsinin 5-ci kurs tələbəsi, layihə rəhbəri olan Sərxan Həsənli tərəfindən aparılır. Dərslər hər həftə sonu ATU-nun fizika-kimya korpusunun akt zalında keçirilir.

Conversationların həftənin şənbə günləri saat 11:00-da keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Zeytun yağı infarktın profilaktikasına kömək edir

Zeytun yağı Avropa zeytununun meyvəsindən alınır. Müalicəvi xüsusiyyətlərə malik olan zeytun yağı ürək-damar xəstəliklərində profilaktik effekti ilə tanınır. Xüsusilə infarktın və kəskin beyin qan dövranının pozuntularının profilaktikasına kömək edir.

Zeytun yağının unikal xüsusiyyətləri var. O, mədəaltı vəzisinin və mədənin funksiyalarını yaxşılaşdırır. İşlətmə təsiri olduğu üçün bəzi həkimlər qəbizlikdə zeytun yağı qəbul etməyi məsləhət görürlər. Bəzənin müalicəsi üçün bəzən zeytun yağı təyin edilir. Zeytun yağı öd ifrazına da kömək edir, öd kisəsi olmayan və öddəşindən əziyyət çəkən insanlar üçün ideal

vasitədir.

Zeytun yağının tərkibində çoxlu sayda vitamin və antioksidantlar var. Buna görə o, cavanlaşdırıcı təsirə malikdir. Məhz bu səbəbdən yaşlı kişi və qadınların zeytun yağından istifadə etməsi tövsiyə olunur.

Qeyd edək ki, zeytun yağı pəhriz məhsullarından sayılır. Salatlar üçün təmizlənməmiş və soyuq halda sıxılmış ekstra markalı yağlardan istifadə olunur. Birinci yeməklər üçün isə təmizlənməmiş zeytun yağı münaibidir.

Ölümə gətirib çıxaran halların 70 faizi zərərli vərdişlərlə bağlıdır

Ölümə gətirib çıxaran halların 70 faizi insanda zərərli vərdişlərin olması ilə bağlıdır.

Aparıcı ekspertlərin sözlərinə görə, laboratoriya müşahidələri zamanı tibb işçiləri 1990-2015-ci illərə aid məlumatları araşdırıblar. Layihədə dünyanın 195 ölkəsi iştirak edib. Tibb işçiləri qeyri-sağlam həyat tərzinin insan ölümü səviyyəsinə necə təsir etməsinə araşdırıblar.

Həkimlər insan ölümünün 149 səbəbini tədqiq ediblər. Bundan əlavə, mütəxəssislər 300 xəstəlik növünü və 80 risk amilini təfsilatı ilə öyrəniblər. Tədqiqatın nəticələri göstərib ki, son bir neçə ildə insan ölümü halları azalsa da, zərərli vərdişlər səbəbindən baş verən ölüm halları çoxalıb. Xərçəng, şəkərli diabet, ürək-damar xəstəlikləri və qeyri-sağlam həyat təzi insan ölümünün ən geniş yayılan səbəblərindəndir.

Allah rəhmət eləsin!

Azərbaycan Tibb Universitetinin rektorluğu və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi Milli Məclisin Səhiyyə Komitəsinin sədri, akademik Əhliman Əmiraslanova əzizi **Yusif Bağirovun** vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Tibb Universitetinin rektorluğu və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi II mamalıq və ginekologiya kafedrasının müdiri, professor Hicran xanım Bağirovaya qardaşı **Yusif Bağirovun** vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Onkoloji klinikanın əməkdaşları klinikanın direktoru, akademik Əhliman Əmiraslanova əzizi **Yusif Bağirovun** vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Onkoloji klinikanın əməkdaşları II mamalıq və ginekologiya kafedrasının müdiri, professor Hicran xanım Bağirovaya qardaşı **Yusif Bağirovun** vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dilarə xanımın vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Hərbi tibb fakültəsinin əməkdaşları fakültənin rəisi Fəxrəddin Ağayevə əzizi

Tuba xanımın vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İnsan anatomiyası kafedrasının əməkdaşları kafedranın dosenti Şamil Vəliyevə həyat yoldaşı

Sima xanımın vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.
Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Təbib" qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələnilir, "Bəxtiyar-4" İKŞ-də çap olunur.

ÜN VANİMİZ:
Mərdanov qardaşları - 98^c
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@amu.edu.az
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks -0269
Sayı 3000
Sifariş: 330